

oliebollen op oudejaars avond

„Hè, vader,” zei de kleine Rietje plotseling met een mondvol aard-appelen, „wat jammer, zeg, dat moeder nou net ziek is, hè... met Oudejaarsavond”....

„Eet nou maar”.... vermaande Lies, mijn oudste, die de taak van haar moeder had overgenomen, „straks zijn wij klaar met eten en dan moet jij nog beginnen.”

Rietje protesteerde zo goed als onverstaaanbaar, omdat men met een mond vol eten nu eenmaal niet duidelijk kan praten.

Ik had medelijden met de kleine meid, die als jongste moeders troetelkindje was, en ik troostte: „Misschien is moeder binnen een paar dagen wel weer beter.... Ze heeft alleen maar een beetje kou gevat”....

„Ach, meid,” vond Bram enthousiast, „nou hoeven we vanavond immers niet naar de kerk.... Dat begrijp je toch zeker wel”....

Ik poogde dadelijk dat ongepaste enthousiasme te smoren. „Maar Bram!”.... Ik zette een vermanend gezicht zo goed en zo kwaad als dat ging. „Maar Bram.... foei.... dat meen je toch niet”.. Maar Bram meende het wel terdege, en met echte schooljongens-brutaliteit wierp hij tegen: „Nou vader, maar we magge moeder toch niet zo maar alleen late liggen”....

„Ik zal met Rietje wel op moeder passen, en dan ga jij en Frans samen met Lies naar de kerk.... Heb je dat verstaan?”....

„De dominee preekt net zo vervelend”.... kwam Frans zijn broer helpen.

„Dat kan wel”.... gaf ik toe, niet erg pædagogisch.... maar wat doet een mens al niet, als zijn vrouw op Oudejaarsdag ziek op bed ligt....

Het werd een ogenblik stil.... alleen was er het geluid van vorken en messen....

* * *

„Vader”.... begon de kleine Rietje weer te zeuren, „wat jammer nou toch, hè, dat moeder ziek is, nou net met Oudejaarsavond.” Mijn medelijden was, tengevolge het meningsverschil met de twee jongens, plotseling beneden het nulpunt gedaald, en ik zei: „Ja meid, eet nou maar.... dat is nou eenmaal niet anders”....

Ze begon te schreien en ze zei: „Moeder had beloofd, dat ze olie-bollen zou bakken”....

* * *

Ik kon aanvankelijk niets zeggen. Ik werd ineens aangenaam herinnerd aan vroegere Oudejaars-avonden, toen we nog met z'n beidjes.... met z'n drietjes....

met z'n vieren, met z'n vijven, met z'n zessen waren.... Het waren altijd zulke mooie Oudejaarsavonden geweest, ondanks het groeiende aantal deelnemers aan de feestelijkheid.... of juist misschien daarom.... En het waren altijd Oudejaarsavonden geweest met olie-bollen.... En die zouden we nu moeten missen.... Hartelijk zuchtte ik met de kleine Rietje mee: „Ja, echt jammer, meid.... echt jammer.... geen olie-bollen vanavond”....

Ze begon nog harder te huilen, daarom troostte ik maar weer: „Moed houden, meisje, over een paar dagen is moeder weer beter en dan bakt ze nog wel olie-bollen”....

Ze begon haar tranen af te drogen en klaagde nog: „Maar dan is het geen Oudejaar meer”....

* * *

Hoe ik toen op het stomme idee gekomen ben weet ik nog niet — ik geef er de ongesteldheid van mijn vrouw de schuld van, want anders doe ik nooit domme dingen: „Weet je wat, Marietje, wij bakken olie-bollen vandaag”.... Verwonderde gezichten aan tafel. Bram vond het eerst zijn spraak terug. „Hè ja, vader, vanavond.” Hij juichte met zijn armen in de lucht. „We zullen helpen, vader..

